

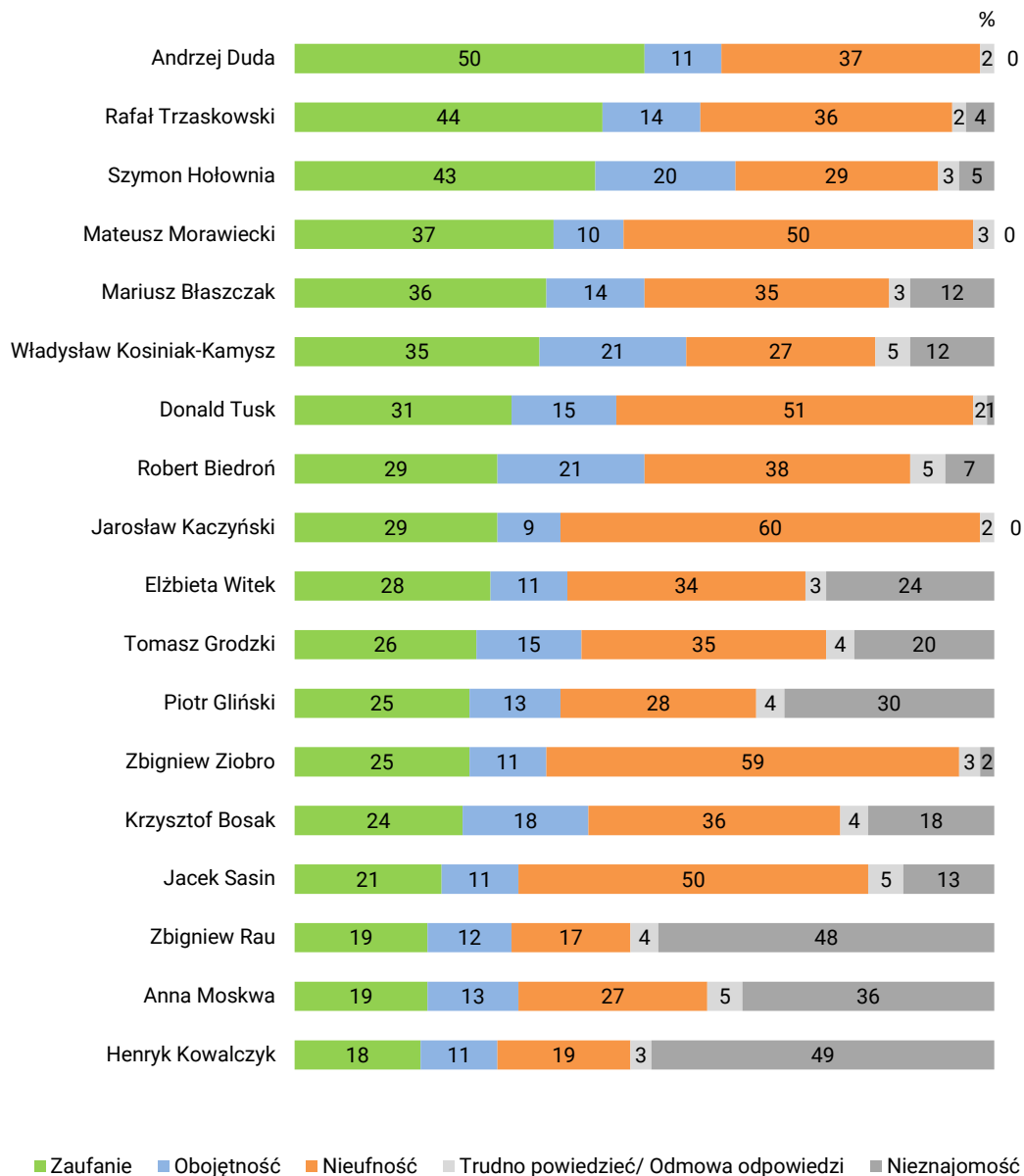
Zaufanie do polityków w grudniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w grudniu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (392) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 11 grudnia 2022 roku na próbie liczącej 1018 osób (w tym: 54,5% metodą CAPI, 29,8% – CATI i 15,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

W naszych badaniach na liście ocenianych osobistości życia publicznego i politycznego zawsze znajdują się: prezydent RP, aktualni marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom. Badanie, którego wyniki prezentujemy, przeprowadziliśmy na reprezentatywnej imiennej próbie losowej pełnoletnich mieszkańców kraju w ramach procedury mixed-mode¹.

Ankietowani oceniali poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych osobistości życia publicznego i politycznego w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych osób oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (392) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 28 listopada do 11 grudnia 2022 roku na próbie liczącej 1018 osób (w tym: 54,5% metodą CAPI, 29,8% – CATI i 15,7% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

ZAUFIANIE I NIEUFIHOŚĆ

Liderem rankingu zaufania do polityków niezmiennie pozostaje urzędujący prezydent Andrzej Duda. Grudniowe notowania prezydenta są jednak trochę słabsze od jego listopadowych ocen. Zaufanie do głowy państwa deklaruje obecnie połowa ankietowanych (50%), a więc o 4 punkty procentowe mniej niż miesiąc temu. Nieznacznie wyższy niż w listopadzie jest też odsetek badanych, którzy nie ufają prezydentowi (37%, wzrost o 2 punkty).

Kolejne miejsca na liście polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zajmują przedstawiciele opozycji: wiceprzewodniczący PO, prezydent stolicy Rafał Trzaskowski oraz z minimalnie słabszym wynikiem – lider Polski 2050 Szymon Hołownia. Politykom tym ufa nieco ponad dwie piąte ankietowanych (odpowiednio 44% i 43%). W porównaniu z listopadem obaj dość wyraźnie zyskali w ocenie badanych. Lepsze niż miesiąc temu są przede wszystkim oceny Rafała Trzaskowskiego. Zaufanie do prezydenta Warszawy wzrosło o 4 punkty procentowe i jednocześnie zmniejszyła się liczba badanych deklarujących wobec niego nieufność (36%, spadek o 5 punktów). W mniejszym stopniu na zaufaniu społecznym zyskał Szymon Hołownia. Odsetek respondentów darzących go zaufaniem wzrósł nieznacznie (o 2 punkty procentowe – różnica w granicach błędu pomiaru), jednak podobnie jak Rafałowi Trzaskowskiemu liderowi Polski 2050 w tym miesiącu wyraźnie ubyło przeciwników. Nieufność w stosunku do niego wyraża 29% ankietowanych, o 5 punktów mniej niż w listopadzie.

Gorsze niż w listopadzie są aktualne notowania premiera Mateusza Morawieckiego, który obecnie zajmuje czwarte miejsce pod względem liczby uzyskanych deklaracji zaufania. Ufa mu 37% ankietowanych – o 4 punkty procentowe mniej niż w ubiegłym miesiącu. W ocenach szefa rządu od dłuższego już czasu dominują negatywne noty. W grudniu nieufność w stosunku do premiera Morawieckiego zadeklarowała połowa respondentów (50%, wzrost o 2 punkty).

Pierwszą piątkę listy polityków najczęściej obdarzanych zaufaniem zamyka w tym miesiącu szef MON, wicepremier Mariusz Błaszczak, który również stracił nieco na zaufaniu. Obecnie ufa mu 36% ankietowanych (spadek o 3 punkty procentowe) i niemal tyłu samo badanych deklaruje w stosunku do tego polityka nieufność (35%, wzrost o 1 punkt).

Na zbliżonym poziomie (powyżej jednej trzeciej pozytywnych wskazań) kształtuje się jeszcze zaufanie do szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza. Ufa mu 35% respondentów (wzrost o 2 punkty procentowe). Obok prezydenta, lidera Polski 2050, a w tym miesiącu także Rafała Trzaskowskiego, również lider PSL-Koalicji Polskiej zalicza się do wąskiego grona polityków, w stosunku do których badani częściej deklarują zaufanie niż nieufność. W grudniu szefowi partii ludowców ubyło nieco przeciwników (spadek nieufności o 3 punkty) i obecnie nieufność w stosunku do niego wyraża 27% ankietowanych.

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej nie osiąga już jednej trzeciej wskazań.

Mniej niż co trzeci ankietowany ma zaufanie do lidera głównej formacji opozycji Koalicji Obywatelskiej, przewodniczącego Platformy Obywatelskiej Donalda Tuska, który w tym miesiącu, podobnie jak inni przedstawiciele opozycji, zyskał w ocenie badanych. Zaufanie do niego deklaruje 31% ankietowanych, a więc nieznacznie więcej niż miesiąc temu (wzrost o 2 punkty procentowe, różnica w granicach błędu pomiaru), jednak nieufność w stosunku do Donalda Tuska, mimo że wciąż dominująca w jego ocenach, w tym miesiącu wyraźnie osłabła. Szefowi głównej z opozycyjnych partii nie ufa 51% ankietowanych, o 6 punktów mniej niż w listopadzie.

Nieco mniejszym zaufaniem niż jego główny polityczny adwersarz Donald Tusk, cieszy się obecnie prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński. Grudzień przyniósł wyraźne pogorszenie notowań szefa rządzącej formacji. Zaufanie do Jarosława Kaczyńskiego zadeklarowało w tym miesiącu 29% ankietowanych, o 5 punktów procentowych mniej niż w listopadzie. W jego ocenach jeszcze silniej niż dotychczas dominują negatywne noty. Jarosławowi Kaczyńskiemu nie ufa 60% ankietowanych, o 5 punktów więcej niż miesiąc temu, a więc ponad dwukrotnie więcej osób niż ma do niego zaufanie. Są to najgorsze oceny tego polityka od ponad dwóch lat (od listopada 2020).

Takim samym zaufaniem jak prezes PiS cieszy się współprzewodniczący Nowej Lewicy Robert Biedroń (29%). Jednak w przypadku tego polityka znacznie mniej osób deklaruje w stosunku do niego nieufność (38%).

Na kolejnych pozycjach rankingu, ze zbliżonym, jeśli chodzi o poziom zaufania, wynikiem lokują się marszałkowie Sejmu i Senatu – Elżbieta Witek oraz Tomasz Grodzki. Marszałek Sejmu Elżbiecie Witek ufa 28% ankietowanych (spadek o 2 punkty procentowe), więcej osób, bo nieco ponad jedna trzecia respondentów deklaruje w stosunku do niej nieufność (34%, tyle samo, ile w listopadzie). Podobnie wypadają w tym miesiącu oceny marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego. Zaufaniem obdarza go 26% ankietowanych (wzrost o 2 punkty procentowe), nie ufa mu zaś 35% respondentów (spadek o 2 punkty).

Co czwarty badany ma zaufanie do ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry (25%, spadek o 2 punkty procentowe). Dominującym nastawieniem wobec tego polityka pozostaje nieufność. Obecnie nastawienie takie ma aż 59% ankietowanych (wzrost o 3 punkty), a więc ponad dwukrotnie więcej, niż wyraża wobec niego zaufanie. Są to najgorsze z dotąd rejestrowanych notowania tego polityka².

Tyle samo deklaracji zaufania zdobył w tym miesiącu, znacznie mniej znany szerokiej publiczności, minister kultury i dziedzictwa narodowego, wicepremier Piotr Gliński (25%, spadek o 2 punkty procentowe), jednak w jego przypadku deklaracje nieufności (28%, tyle samo, ile w listopadzie) tylko lekko przewyższają odsetek głosów zaufania.

---

² Badanie zostało zrealizowane przed sejmową debatą i głosowaniem nad votum nieufności wobec ministra sprawiedliwości.

Zaufaniem prawie co czwartego z badanych cieszy się zajmujący kolejne miejsce w naszym rankingu polityk Konfederacji WiN Krzysztof Bosak. Ufa mu 24% ankietowanych (wzrost o 2 punkty procentowe). Tak jak dotychczas w ocenach tego polityka wyraźnie przeważają jednak negatywne noty. Nie ufa mu 36% badanych (spadek o 1 punkt).

Na niższym poziomie – w granicach jednej piątej wskazań, kształtuje się zaufanie do niezmiennie bardzo krytycznie odbieranego ministra aktywów państwowych, wicepremiera Jacka Sasina. Tak jak miesiąc temu ufa mu 21% ankietowanych, zaś ponad dwukrotnie więcej osób wyraża w stosunku do niego nieufność (50%, wzrost o 2 punkty procentowe).

Spośród uwzględnionych w badaniu polityków mniejszym zaufaniem cieszą się już tylko mało lub bardzo mało znani szerokiej publiczności przedstawiciele urzędującego gabinetu: minister klimatu i środowiska Anna Moskwa, minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau oraz szef resortu rolnictwa i rozwoju wsi, wicepremier Henryk Kowalczyk.

Minister klimatu i środowiska Anny Moskwy nie rozpoznaje 36% ankietowanych. Wśród identyfikujących ją osób jej społeczny odbiór jest obecnie niekorzystny. Zaufanie do minister klimatu i środowiska wyraża dziś 19% ankietowanych, a więc nieznacznie mniej osób niż w listopadzie (spadek o 2 punkty procentowe), wyraźnie wyższy niż miesiąc temu jest jednak odsetek respondentów, którzy jej nie ufają (27%, wzrost o 4 punkty).

Lepiej wypada bilans ocen wciąż nierozpoznanawanych przez prawie połowę ankietowanych Zbigniewa Raua oraz Henryka Kowalczyka, choć społeczny odbiór tych polityków nie jest tak dobry jak miesiąc temu. Obaj nieco stracili w opinii badanych i obecnie ich oceny określić można jako ambiwalentne. Zaufanie do szefa polskiej dyplomacji deklaruje 19% ankietowanych (o 4 punkty procentowe mniej niż w listopadzie), zaś niewiele mniejszy odsetek respondentów (17%, wzrost o 2 punkty) wyraża w stosunku do niego nieufność. Z kolei minister rolnictwa i rozwoju wsi Henryk Kowalczyk cieszy się zaufaniem 18% ankietowanych (spadek o 3 punkty procentowe), nie ufa mu zaś 19% badanych (wzrost o 1 punkt).

TABELA 1

Politycy	Odsetki badanych deklarujących					
	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XII 2022	Różnica od XI 2022	XII 2022	Różnica od XI 2022		
Andrzej Duda	50	-4	37	2	11	0
Rafał Trzaskowski	44	4	36	-5	14	4
Szymon Hołownia	43	2	29	-5	20	5
Mateusz Morawiecki	37	-4	50	2	10	0
Mariusz Błaszczak	36	-3	35	1	14	12
Władysław Kosiniak-Kamysz	35	2	27	-3	21	12
Donald Tusk	31	2	51	-6	15	1
Robert Biedroń	29	-	38	-	21	7
Jarosław Kaczyński	29	-5	60	5	9	0
Elżbieta Witek	28	-2	34	0	11	24
Tomasz Grodzki	26	2	35	-2	15	20
Piotr Gliński	25	-2	28	0	13	30
Zbigniew Ziobro	25	-2	59	3	11	2
Krzysztof Bosak	24	2	36	-1	18	18
Jacek Sasin	21	0	50	2	11	13
Zbigniew Rau	19	-4	17	2	12	48
Anna Moskwa	19	-2	27	4	13	36
Henryk Kowalczyk	18	-3	19	1	11	49

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. W jakim stopniu każda z przedstawionych dalej osób budzi Pana(i) zaufanie? Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę mi o tym powiedzieć/zaznaczyć tę odpowiedź*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0. W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Spośród uwzględnionych w badaniu polityków największą nieufność budzą liderzy ugrupowań rządzącej koalicji: prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro (odpowiednio 60% i 59% deklaracji nieufności). Na trzeciej pozycji tego negatywnego rankingu, z mniej niekorzystnym wynikiem, lokuje się szef PO Donald Tusk – nie ufa mu 51% ankietowanych. Co drugi respondent nie ma zaufania do premiera Mateusza Morawieckiego i tyłu samo badanych nie ufa wicepremierowi Jackowi Sasinowi (po 50% deklaracji nieufności).

W stosunku do pozostałych polityków deklaracje braku zaufania kształtują się już na niższym, co nie znaczy – niskim poziomie. Blisko dwie piąte badanych nie ma zaufania do współprzewodniczącego Nowej Lewicy Roberta Biedronia (38%) i prawie tyłu samo nie ufa prezydentowi Andrzejowi Dudzie (37%). Nieufność ponad jednej trzeciej ankietowanych budzą Rafał Trzaskowski, Krzysztof Bosak (po 36% deklaracji nieufności), Mariusz Błaszczak (35%), a także słabiej znani szerokiej publiczności i, co za tym idzie, oceniani przez węższe grupy respondentów marszałkowie Sejmu i Senatu: Tomasz Grodzki (35%) i Elżbieta Witek (34%).

W grudniu notujemy sporo zmian w społecznych ocenach polityków, choć na ogół nie są one duże. Z deklaracji badanych wynika, iż w ostatnich tygodniach dzielących kolejne pomiary w społecznej ocenie zyskiwali przede wszystkim politycy opozycji. Gorsze od dotychczasowych okazały się natomiast notowania dużej części przedstawicieli obozu władzy.

O sporej poprawie notowań można mówić zwłaszcza w przypadku Rafała Trzaskowskiego, który jako jedyny spośród uwzględnionych w badaniu polityków obecnie cieszy się większym niż miesiąc wcześniej zaufaniem (wzrost o 4 punkty procentowe i spadek nieufności o 5 punktów). Wyraźnie lepsze od dotychczasowych są także notowania Donalda Tuska. Zmiana ta – podobnie jak w przypadku innych liderów opozycji, którzy zyskali w ocenie badanych, wyraża się jednak nie tyle wzrostem zaufania, co spadkiem nieufności (2-punktowy, utrzymany w granicach błędu pomiaru wzrost zaufania i duży, 6-punktowy spadek nieufności). W trochę mniejszym stopniu poprawiły się ponadto oceny Szymona Hołowni (wzrost zaufania o 2 punkty i spadek nieufności o 5 punktów) i nieco lepsze niż w listopadzie są oceny Władysława Kosiniaka-Kamysza (wzrost zaufania o 2 punkty procentowe i spadek nieufności o 3 punkty).

Z kolei znaczący spadek notowań obserwujemy w tym miesiącu zwłaszcza w przypadku szefa rządzącej formacji, prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (spadek zaufania o 5 punktów i taki sam wzrost nieufności). Na zaufaniu społecznym stracili ponadto prezydent Andrzej Duda, premier Mateusz Morawiecki, szef MSZ Zbigniew Rau (spadki zaufania po 4 punkty procentowe i 2-punktowe wzrosty nieufności). Gorsze niż w listopadzie są także aktualne oceny minister klimatu i środowiska Anny Moskwy (wzrost nieufności o 4 punkty procentowe i spadek zaufania o 2 punkty). Minimalne spadki zaufania notujemy ponadto w przypadku wicepremierów: ministra rolnictwa i rozwoju wsi Henryka Kowalczyka oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka (spadki zaufania o 3 punkty procentowe i nieznaczne – 1-punktowe wzrosty nieufności).

Zmiany w ocenach pozostałych polityków są już całkiem nieznaczne i utrzymane w granicach błędu pomiaru.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań													
	2021		2022											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	-	29	-	33	-	-	29
M. Błaszczak	30	32	31	32	36	36	38	36	36	36	39	37	39	36
K. Bosak	25	24	24	24	25	23	23	23	25	24	25	22	22	24
A. Duda	47	47	46	50	57	57	58	55	56	48	52	51	54	50
P. Gliński	22	22	23	23	23	24	25	27	26	24	25	25	27	25
T. Grodzki	24	23	23	23	28	23	24	23	25	25	26	23	24	26
Sz. Hołownia	39	45	43	45	46	44	39	42	42	40	46	40	41	43
J. Kaczyński	29	31	30	31	32	33	36	35	33	32	33	32	34	29
W. Kosiniak-Kamysz	33	33	34	32	37	36	34	35	34	35	40	33	33	35
H. Kowalczyk	-	12	11	16	15	15	17	18	17	18	20	16	21	18
M. Morawiecki	40	39	39	41	45	43	46	44	41	36	37	37	41	37
A. Moskwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	19
Z. Rau	-	-	-	-	25	22	21	23	22	20	22	23	23	19
J. Sasin	19	18	20	20	23	20	20	21	22	20	19	20	21	21
R. Trzaskowski	36	41	37	38	44	44	41	41	39	40	46	41	40	44
D. Tusk	27	32	29	27	32	30	28	29	30	29	32	30	29	31
E. Witek	24	26	28	26	30	30	31	31	29	28	29	27	30	28
Z. Ziobro	28	29	29	30	31	27	29	29	28	27	27	28	27	25

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań														
	2021		2022												
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
R. Biedroń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	-	38	-	-	38
M. Błaszczak	30	34	34	32	31	32	28	32	32	35	33	33	34	35	
K. Bosak	33	36	35	32	35	36	36	37	37	39	38	39	37	36	
A. Duda	38	41	39	37	30	30	29	32	31	40	37	37	35	37	
P. Gliński	27	26	27	24	26	26	23	24	25	29	28	27	28	28	
T. Grodzki	34	33	37	31	32	40	35	38	36	38	36	38	37	35	
Sz. Hołownia	31	28	30	28	26	30	30	32	31	32	29	34	34	29	
J. Kaczyński	56	57	58	58	56	57	51	53	53	55	57	56	55	60	
W. Kosiniak-Kamysz	26	25	26	26	24	25	27	27	28	27	25	28	30	27	
H. Kowalczyk	-	14	14	13	16	16	15	16	16	20	20	18	18	19	
M. Morawiecki	46	48	46	47	43	45	40	45	46	52	51	50	48	50	
A. Moskwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	27	
Z. Rau	-	-	-	-	12	13	11	12	13	17	17	16	15	17	
J. Sasin	45	45	47	43	44	46	43	44	43	49	50	49	48	50	
R. Trzaskowski	40	39	39	39	35	36	38	37	38	40	37	38	41	36	
D. Tusk	54	50	52	54	51	54	53	55	52	53	53	55	57	51	
E. Witek	33	34	34	33	33	33	30	30	30	36	34	33	34	34	
Z. Ziobro	49	51	52	50	49	53	52	52	53	56	56	53	56	59	

ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane wyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

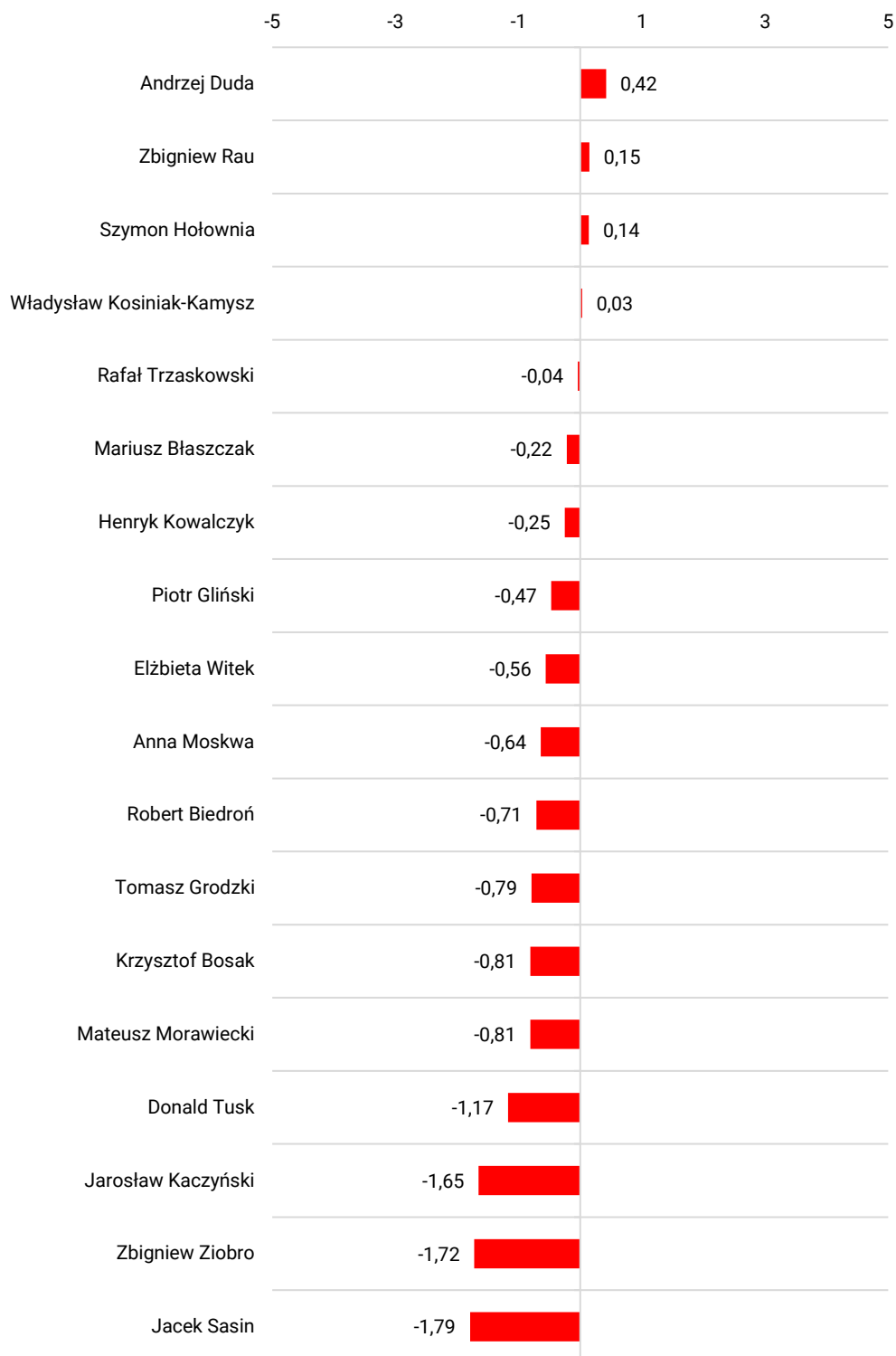
Średnie wszystkich ujętych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej, obliczone na podstawie wskazań respondentów na jedenastopunktowej skali zaufania–nieufności (od +5 do -5), mieszczą się obecnie w przedziale od zaledwie +0,42 do -1,79 punktu, przy czym zdecydowana większość uwzględnionych w badaniu polityków ma ujemną średnią ocen, wskazującą na przewagę negatywnych nastawień, a do wyjątków należą politycy, w przypadku których bilans ten jest dodatni. Dodatnią średnią ocen mają: prezydent Andrzej Duda, szef MSZ Zbigniew Rau, lider Polski 2050 Szymon Hołownia oraz szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz.

Najwyższą średnią ocen, podobnie jak w ubiegłych miesiącach, uzyskał prezydent Andrzej Duda (+0,42). W przypadku Zbigniewa Raua oraz Szymona Hołowni osiąga ona wartość bliską środka skali, co oznacza bardzo niewielką przewagę pozytywnych nastawień (średnie wynoszą odpowiednio +0,15 i +0,14), a w przypadku Władysława Kosiniaka-Kamysza możemy mówić o niemal całkowitym równoważeniu się pozytywnych i negatywnych ocen (+0,03).

Bilans ocen pozostałych polityków jest ujemny.

Najgorzej odbierany jest wicepremier, minister aktywów państwowych Jacek Sasin (-1,79). Negatywne noty w niemal równie dużym stopniu dominują również w ocenach Zbigniewa Ziobry (-1,72) i – tylko nieco słabiej – prezesa Prawa i Sprawiedliwości Jarosława Kaczyńskiego (-1,65). Niską średnią ocen, poniżej -1 punktu, świadczącą o zdecydowanej przewadze negatywnych nastawień, ma także Donald Tusk (-1,17). Lepiej, choć również zdecydowanie *in minus*, wypada układ ocen premiera Mateusza Morawieckiego (-0,81), Krzysztofa Bosaka (-0,81), marszałka Senatu Tomasza Grodzkiego (-0,79), Roberta Biedronia (-0,71), a także Anny Moskwy (-0,64) i marszałek Sejmu Elżbiety Witek (-0,56). Jako umiarkowanie negatywny (średnie ocen powyżej -0,5) można traktować społeczny odbiór Piotra Glińskiego (-0,47 punktu), a zwłaszcza wicepremierów Henryka Kowalczyka i Mariusza Błaszczaka (średnie ocen wynoszą odpowiednio -0,25 i -0,22). Ujemną średnią ocen, jednak bardzo bliską już wartości środka skali, a więc wskazującą na równoważenie się siły pozytywnych i negatywnych ocen, ma Rafał Trzaskowski (-0,04).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w grudniu 2022 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Z porównania aktualnych i ubiegłomiesięcznych średnich ocen wynika, że w ostatnich tygodniach dzielących kolejne pomiary stosunkowo najwięcej w ocenie badanych zyskał Donald Tusk (wzrost średniej ocen o 0,42 punktu). W trochę mniejszym stopniu poprawił się społeczny odbiór Rafała Trzaskowskiego (+0,33 punktu).

O znaczącym pogorszeniu dotychczasowych notowań można natomiast mówić w przypadku szefowej resortu klimatu i środowiska Anny Moskwy (spadek średniej ocen o 0,35 punktu), prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (-0,35 punktu) oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka (-0,32 punktu). W przypadku pozostałych polityków zmiany, jakie odnotowaliśmy na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności, miały zbyt słabe natężenie, by istotnie zaważyć na ich dotychczasowym bilansie ocen. Różnice średnich okazały się nieistotne statystycznie.

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	XI 2022	XII 2022	Różnica
Donald Tusk	-1,59	-1,17	0,42 *
Rafał Trzaskowski	-0,37	-0,04	0,33 *
Władysław Kosiniak-Kamysz	-0,17	0,03	0,20
Szymon Hołownia	-0,04	0,14	0,18
Krzysztof Bosak	-0,98	-0,81	0,17
Tomasz Grodzki	-0,94	-0,79	0,15
Zbigniew Ziobro	-1,65	-1,72	-0,07
Jacek Sasin	-1,66	-1,79	-0,13
Piotr Gliński	-0,32	-0,47	-0,15
Mateusz Morawiecki	-0,59	-0,81	-0,22
Zbigniew Rau	0,37	0,15	-0,22
Elżbieta Witek	-0,30	-0,56	-0,26
Henryk Kowalczyk	0,05	-0,25	-0,30
Andrzej Duda	0,73	0,42	-0,31
Mariusz Błaszczak	0,10	-0,22	-0,32 *
Jarosław Kaczyński	-1,30	-1,65	-0,35 *
Anna Moskwa	-0,29	-0,64	-0,35 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

W grudniu politykiem cieszącym się największym zaufaniem społecznym pozostaje prezydent Andrzej Duda, któremu ufa połowa dorosłych Polaków. Na kolejnych miejscach naszego rankingu, z zaufaniem ponad dwóch piątych badanych, znaleźli się wiceprzewodniczący PO, prezydent stolicy Rafał Trzaskowski oraz lider Polski 2050 Szymon Hołownia.

Z największą nieufnością spotykają się natomiast prezes PiS Jarosław Kaczyński i szef Solidarnej Polski, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, do których brak zaufania deklaruje po trzy piąte ankietowanych. Znaczny poziom nieufności dotyczy jeszcze lidera PO Donalda Tuska, premiera Mateusza Morawieckiego i wicepremiera Jacka Sasina – każdemu z tych polityków nie ufa co najmniej połowa dorosłych Polaków.

W ocenach naszej klasy politycznej ciągle dominują noty negatywne. Do wyjątków należą politycy, w przypadku których bilans zaufania i nieufności wychodzi na plus. Dodatnią średnią ocen mają jedynie prezydent Andrzej Duda, szef MSZ Zbigniew Rau, lider Polski 2050 Szymon Hołownia oraz – choć już tylko minimalnie – szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz.

Ostatni miesiąc roku przyniósł sporo, choć w zasadzie tylko niewielkich w skali, zmian w społecznym postrzeganiu polityków. Ogólnie rzecz biorąc nieco poprawiły się oceny polityków opozycji (przede wszystkim dzięki spadkowi liczby głosów nieufności), zaś pogorszyły polityków obozu rządzącego.

W ciągu ostatniego miesiąca jako jedyny na zaufaniu zyskał prezydent Warszawy i wiceprzewodniczący PO Rafał Trzaskowski, co jednak zapewniło mu dopiero drugą lokatę, jeśli idzie o wzrost wartości średniej ocen. W większym stopniu poprawił swoje notowania Donald Tusk – dodajmy, że po serii spadków ocen w poprzednich miesiącach. W mniejszym stopniu poprawiły się oceny Szymona Hołowni i Władysława Kosiniaka-Kamysza.

Natomiast o znaczącym pogorszeniu dotychczasowych notowań można mówić w przypadku prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, minister klimatu i środowiska Anny Moskwy oraz szefa MON Mariusza Błaszczaka. Na zaufaniu społecznym nieco stracili prezydent Andrzej Duda, premier Mateusz Morawiecki oraz szef MSZ Zbigniew Rau.

Opracowała

Agnieszka Cybulska